

1. ΕΧΟΥΜΕ ΑΚΟΜΗ ΠΟΛΛΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ...

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 02/06/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 02/06/2024

Σελίδα: 22

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΓΝΩΜΗ

Της **Μαρίας Γαβουνέλη**

Εχουμε ακόμη πολλή δουλειά να κάνουμε...

Εδώ και κάμποσα χρόνια η Γαλλία και η Ισπανία είχαν μια σοβαρή διαμάχη για την οριοθέτηση των θαλάσσιων ζωνών τους στον Κόλπο της Λεβάντ στη Μεσόγειο. Η κατάσταση είχε φτάσει σε αδιέξοδο και οι δύο χώρες, γειτόνισσες, σύμμαχοι και εταίροι, είχαν πλέον αρχίσει να δίνουν άδειες εξερεύνησης ή καθεμιά στις κρατικές (και μη) εταιρείες της για την ίδια περιοχή. Ήταν προφανές ότι ο διαγωνισμός στο πεδίο εύκολα θα μπορούσε να μετεξελιχθεί σε μια θερμή αναμέτρηση με το Λιμενικό ή και το Ναυτικό παρόντα. Και μετά ήλθε η πολιτική της πράσινης μετάβασης και ο κλιματικός νόμος. Η Γαλλική Δημοκρατία ανακοίνωσε την αναστολή κάθε δραστηριότητας σχετικής με υδρογονάνθρακες: καμία νέα άδεια εξερεύνησης δεν εκδίδεται, ενώ όλες οι άδειες εκμετάλλευσης λήγουν το 2040, όποια και αν ήταν η αρχική τους διάρκεια. Από την πλευρά της, η Ισπανία διέκοψε τις διαγωνιστικές διαδικασίες για την παραχώρηση νέων θαλάσσιων οικοπέδων και ανέστειλε τις άδειες εξερεύνησης που είχε ήδη δώσει. Οι δυο χώρες από κοινού χρησιμοποίησαν τον μηχανισμό της Σύμβασης της Βαρκελώνης για την προστασία της Μεσογείου για να ζητήσουν να ανακηρυχθεί ο κόλπος προστατευόμενη περιοχή μεσογειακού ενδιαφέροντος, ενώ στα ανοικτά των ακτών δημιουργήθηκε ένας διάδρομος προστασίας της μικρής φαλαίνας που παρεπιδημεί στη Δυτική Μεσόγειο.

Μερικά εκατοντάδες μίλια ανατολικότερα, δυο άλλες γειτόνισσες και σύμμαχοι αντιμετώπιζαν μια παρόμοια κατάσταση στο Αιγαίο – και εκεί σταματούν οι ομοιότητες. Η κοινή λογική (και η κοινή γνώμη) θεωρεί ότι η περιβαλλοντική προστασία είναι προνομιακό πεδίο συνεννόησης μεταξύ των δυο χωρών, μια και τους επιτρέπει να παρακάμψουν τα βαριά θέματα στα οποία διαφωνούν και να επικεντρωθούν σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος και συμφέροντος, στα οποία θα πρέπει να συμφωνούν. Φευ!

Η ελληνική πρωτοβουλία για τη δημιουργία δυο μεγάλων θαλάσσιων πάρκων στο Αιγαίο και στο Ιόνιο μέσα στα όρια των ελληνικών θαλάσσιων ζωνών και σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο είναι προφανώς το είδος της μονομερούς δράσης που θα μπορούσε να βρει μιμητές στην άλλη πλευρά του Αιγαίου και ενδεχομένως να εξελιχθεί σε μια κοινή δράση μεταξύ των δυο χωρών. Αντ' αυτού, δεν έχουμε καν τα αναγκαία εργαλεία του διεθνούς δικαίου, καθώς οι χώρες μας αντιμετωπίζουν ακόμη και αυτούς τους μηχανισμούς με καχυποψία και επιφύλαξη.

Η αναθεωρητική ορμή της Τουρκίας έχει ήδη ξεπεράσει από πολλού χρόνο τη μεταξύ μας διαφορά για την οριοθέτηση των θαλάσσιων ζωνών στο Αιγαίο και στη Μεσόγειο και κινείται πλέον στην ευθεία αμφισβήτηση της ελληνικής κυριαρχίας σε ορισμένα νησιά, επικερφώντας να αντρεύει τα σύνορα που αποφασίστηκαν με τη Συνθήκη της Λωζάννης εδώ και 101 χρόνια. Είναι προφανές ότι καμία ελληνική κυβέρνηση δεν θα μπορούσε να μπει σε διαπραγμάτευση για τέτοιου είδους ζητήματα. Αντιθέτως, διαπιστώνουμε ότι και αυτά ακόμη τα θέματα που είναι κατ' εξοχήν ευεπίφορα σε κοινή συνεννόηση μετατρέπονται σε αντικείμενο διαφωνίας, με όρους περίπου νηπιαγωγείου, ο καθένας με τα κουβαδάκια του στην άμμο.

Από την άλλη πλευρά, ίσως αυτή η εύκολη και τελικώς ρηχή αντίδραση να μας επιτρέπει να μένουμε μέσα στο πνεύμα της Διακήρυξης των Αθηνών – καθώς και οι ίδιοι αντιλαμβάνομαστε ότι ορισμένες από τις δηλώσεις που καταγράφονται γίνονται απλώς για να γίνουν. Εχουμε ακόμη πολλή δουλειά να κάνουμε.

Η κυρία **Μαρία Γαβουνέλη** είναι καθηγήτρια Διεθνούς Δικαίου στη Νομική Σχολή του ΕΚΠΑ και γενική διευθύντρια του **ΕΛΙΑΜΕΠ**.